

Sayı: 2023/0531-BU

02 Şubat 2023

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

Konu: 4458 Gümrük Kanunun 234/3 madde Uygulaması Hk.

- İlgi:** a) Gümrükler Genel Müdürlüğü 'nün 22.09.2014 tarih 2888552 sayılı yazısı
b) Gümrükler Genel Müdürlüğü 'nün GK. 234/3 Maddesinin uygulanması konulu 23.11.2015 tarih/11911354 sayılı yazısı
c) 18.09.2017 tarih 2017/4252-EA sayılı yazımız
d) 04.07.2018 tarih Gümrük Kanunu 234/3 Maddesi Uygulaması konulu yazınız
e) 20.06.2022 tarih 2022/2994-BU sayılı yazımız
f) 05.09.2022 tarih 2022/4201-BU sayılı yazımız

Bilindiği üzere Genel Müdürlüğünüz'ün ilgi (a)'da kayıtlı 22.09.2014 tarih 2888552 sayılı yazısıyla yürürlüğe konulan tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri'ne muhatap dağıtımli yazı uyarınca Bölge Müdürlükleri ve bağlantılarında aynı konuda bir aykırılık olması ve son 6 ay içerisinde başvuru yapan firma için gümrük idarelerince bir tespit yapıp yapılmadığının araştırılması, böyle bir tespit varsa yükümlünün Gümrük Kanunu'nun 234/3 fıkrasından yararlanılmasına izin verilmeyeceği belirtilmektedir.

Bu itibarla, Gümrük Kanunu'nun 234/3 Maddesi kapsamında Gümrük İdarelerinde yapılan fiili uygulamalarda bir yeknesaklık sağlanamadığından, konunun anlaşılması bağlamında ilgi (c), (e) ve (f)'de kayıtlı yazılarımız Makamlarınıza iletilmiştir. Ancak, bazı hususlara açıklık getirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

İlgi (b)'de kayıtlı yazınız ile mezkur uygulamanın Aynı Konu İfadesi yönünden yaşanan ihtilafların bertaraf edilmesi amacıyla konuya belli bazı kriterler getirilmiştir.

Bahse konu yazınız içeriğinde;

"Aynı konudaki aykırılık" ifadesi, sadece, aykırılığa esas teşkil eden konunun mevzuatın aynı maddesi ile ilgili olmasını veya fiilin aynı olmasını ifade etmemektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, aykırılığın,

-Aynı veya farklı gümrük idarelerinde ifa edilen gümrük işlemlerine ilişkin aynı ticari işlemin parçası olup olmadığının veya,

-Aynı tespit kapsamında yapılan işlemin parçası olup olmadığının veya,

-Yükümlü tarafından süreklilik arz eden eksik beyan şeklinde tezahür edip etmediğinin, doğru bir şekilde tespit edilmesidir. İfadesi yer almıştır

Ancak, ilgi (b)'de kayıtlı yazı ile aynı işlem ifadesini açıklamak için ortaya konan üç maddenin de uygulamada ihtilaflara yol açtığı görülmektedir. 22.09.2014 tarihli yazıda cari işlemlerde bazı aykırılıklar için uygulanmasının elzem olduğu, diğer yandan belli bazı münferit durumlar içinse kanunen verilmiş kendini, ihbar hak ve sorumluluğunun önüne geçtiği, uygulamada yeknesaklığa engel olduğu düşünülmektedir.

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.

Uygulamadan anlaşıldığı kadarıyla Özellikle navlun, iskonto, demoraj vb. ödemelerde yapılan beyan eksiklikleri münferit işlemler olması hasebiyle; yükümlüsünce GK 234/3 kapsamında yapılan başvuruların başka bir idarede aynı tür işlem yapılıp yapılmadığını sorgulanarak reddedilmesi Kanundan gelen hakkın kaybına sebebiyet vermektedir. Bunun yanı sıra bahse konu münferit işlemlerde: Yükümlü tarafından süreklilik arz eden eksik beyan ifadesi yorumu açık bulunduğundan; örneğin 6 aylık süre içerisinde, mükellefince; iki farklı beyannamenin navlun ödemesinin eksik beyan edildiğinin anlaşılması ve GK. 234/3 Maddesi kapsamı başvurulması halinde, işlemin süreklilik arz ettiğinden bahisle ilgi (b) yazınız sebebiyle başvurunun reddedildiği görülmektedir.

Bu durumun diğer bir sonucu da Kanun koyucunun TCK' nun 2'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında **"kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz"** hükmüyle de işaret ettiği üzere suçların ve cezaların kanuniliği ilkesinin bir unsuru olan "kıyas yasağı" ilkesine de ters düşmektedir.

Makamlarınızca, İlgi (b)'de kayıtlı yazınızın, Gümrük Kanunu'nun 234/3 Maddesi'nin uygulanmasının, Kanundan gelen hakkın yerini bulması ve kanunun amacının yerine getirilebilmesi bakımından günümüz cari işlemlerine uygun olabilecek şekilde iş bu yazımız kapsamı talebimiz ile yeniden değerlendirilmesi hususunu takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Serdar KESKİN
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.